

Nr. 254)

Ex tuis postremis cognoui Commeline suauissime magno te esse animo in tantis periculis pestilentiae undique seueris. Tantum intrepida fidei non facile in quoquam hic inuenieris, nisi Molanum quidem ipsum dixeris, tam inuictum pectoris robur, Rarum quoddam Dei domum est, longa pietatis exercitatione fundatum (ut Apostolus loquitur) & radicatione. Itaque legens epistolam tuam, & relegens pro gaudio lacrymanti, quum perspicue intelligerem, non solum qualis ipse esses; sed etiam qualem me esse velles. Non sum tam plumbeus, ut tantum amici beneficium, quamuis aliud agentis non agnoscam. Habeo igitur magnam tuo erga me amori gratiam pro tam solida tamque tempestiva consolatione. Uxor quoque mea cui tuas litteras ut interpres recitavi, quum in angustiis esset, non mediocriter confirmata est, amicumque recepit. Quæris quid nos sollicitet? Wageneldij Coniunx qui puerulum lausit mortuum, cum morte ~~placetatur~~. Aut maritus passim, tam ex pueri contagione infectam, nobis tamen illa aut puero nunquam ~~miseræ crux momordit ignauus bubo dirum mortalibus omen~~ adfuit, nisi è viri sui consuetudine contraxit. Variè enim hoc mali miscetur. At illi miseræ crux momordit ignauus bubo dirum mortalibus omen. Scis illichirurgo & ejus viciniae in cœnaculis communem nobiscum domum esse, ibi illa jacet moriens, nos sane in medium discrimen vocati sumus. Non cessamus inuocare Deum, multum ejus misericordia confisi. Vestra certè pericula grauiora sunt; sed tamen videtis me qui vos semper maximi feci, vestrarum miserationum non prorsus exsortem esse. Illud vero est admirabile opus Dei, & multorum litteris celebrandum, quod in isto seuisimæ pestis incendio, velut in ardenti fornace, tot vestras familias, ipsius nomen constanter inuocantes, prorsus sospites, & incontaminatas conseruat. Non aliter ac si soli essetis, quos ille eximie diligit, quos tanquam filios receptitios, ceteris iram, & apotomiam portantibus, manere velit intactos, & omnium miserationum expertos. Scilicet hic Dominus est cœli & terræ, qui in cœlo & in terra omnia pro suo arbitratu, quæcunque voluit fecit. Fruimini hoc tam excellenti ejus beneficio quam diuissimè. O dulces animæ, & istam incredibilem gloriosissimi patris, erga vos, benignitatem gratis animis collaudate. Quum enim sitis ejus filij: in utramque partem vos organa gloriae suæ constituit, alias seuerus, nunc misericors apparens. Illa de aduersariis deploranda sunt. Scilicet τὸ πῶτον ἐν τῇ Χερὶ αὐτοῦ. & per purgabit aream suam: seruiamus ei cum timore, & tremore, quia quotidie sese exserit hora judicij ipsius. Est hic in Schola iuuenis Wempo non malus. is quum intelligat in quanto isthuc metu sitis, quod habes ab ipso chirographum remitti postulat. bis ejus me rei causa rogatum accessit: id quale sit melius tute cognosces. Landwerus petit à me compendiarium quandam Rhetorice & Dialectice descriptionem. Sentit in Philippo multa esse parerga, & fatua, quibus tempus insumitur frustra: videt meliora probare: non audeet tamen ab illo stagituta discedere, ne parum antiquarius videatur. Ego ero & auctor, ut Rami Dialect. & Rhet. suis proponat, nihil hoc neque melius, neque in illis partibus perfectius, ab humano ingenio excogitari posse. Eum in dignum est homines eruditos, institutos rebus optimis minus ipsius rei perspicua veritate: quam recepta magnorum auctoritate commoueri. Sed sit suum cuique pulchrum: Dixerunt multi præstantes viri tum in Gallia, tum Germ^a. Rameum fatuum, & in Dialecticis

*. mortua est
sub medium diem:
quum ista scrip-
sisset manē. Ome-
nū sapientem;
fuit in ea domo ad-
huc segenima, qua-
rum calamitas in
meum caput refun-
ditur: nos. 27. sub
eodem tecto sumus.
Deus confirmet
corda nostra, ut &
presentis mali peri-
culis: & seuis hoc
minum clamoribus
possimus superesse.
Amen.

alecticis plumbeum esse: at ego quotidie re ipsa comperio plus boni succedere in uno Gal-
lici Rami fragmento quam in multis arboribus porphyrianis. Quae nobis impendisti,
dabimus operam ut propediem recipias. Aescribi velim quid valeant tum vestra familia:
tum etiam Leuini nostri: cuius puellas libens retinuissem receptas semel. & jam persua-
seram illis à quibus reducta sunt: sed Bern: Caueri & vicini ejus non desierunt insta-
re ut abducerentur: ego in Dei providentia acquievi. Ita melius consultum est familiae
nostrae, & scholae, quarum dissipatio mihi merito durior sit, ipsa morte. Inuare nos
vestris precibus, ut mutuas operas tradamus. Vale cum Dn. Polyandro, tuisq; omnibus.
Bremæ ad Lucernam in musæo mane. 20 Septemb. 1575. moestis & vestra causa & nostra

Johannes Molanus.

Mr. 255 Jacobo van Herck flandro. Pax Christi.

[Inscr. a. 72. Nr. 249]
De tua equitate nunquam dubitavi vir optime. Sed tamen mirari satis nequeo,
in tantilla pecunia dissoluenda, vos tam longas quaerere causificationes. Petrus
propinquus tuus bonae fidei est, assentior: ait se quod reliquum erat, misisse, non cre-
do. Nam neq; tam debilitata est huiusmodi memoria ut oblitus sit qui sibi quibus
ipse debeat, neq; tuus ille Petrus in suis ad me Litteris unquam negavit debitum:
sed eandem semper nobis cecinit cantilenam, nisi redderentur pueruli sarcinulae,
Laterem lauari. Postremo aut dicat quo tandem miserit. & per quem: aut de-
sinat tergiversari. Etenim obsecro, non tute inspicis tabulas rationum quas tuo
filio cum meis ad te Litteris dedi. in illis nominatim descripseram, quaecumq; impen-
dimus & usq; à primo die quo Iacobum tuum in meam fidem accepi usq; ad illum
diem quo datis ad me Litteris mandasti ut filius cum Claudio remitteretur.
Tota summa dati, tum pro victu: tum pro vestitu alijsq; necessitatibus Valeri
— 99. & grossi. 9. Accepi autem in rationibus anni primi Valeros. 29. Deinde per
Commelinum & amicos Emdenses Valer. 28. Deniq; Joannes Formeno merca-
tor Bremensis Antverpia nobis attulit Philippi Regis Valeros — 24. Nouemb.
15. Anno 1572. Restant quos accipiam daleri 14. & grossi nouem. Hoc argen-
tum fuit ultimum quod à vobis accepi. Summa igitur accepti Valeri. — 85.
Restant quos accipiam daleri. 14. & grossi nouem. Ceterum quia nuntius qui
pueros assumpsit, totum mensem ultra scriptas tabulas rationum, emansitauit
Lubeca refertus praeter expectationem: pro mensis illius victu & institutione
adjeci ad summam daleros duos. Ita facti sunt summam Valeri sexdecim &
nouem grossi. Claudius de Latour filij tui socius reliquit debitum daleros quatuor
& 29 grossos. Hanc pecuniam Claudij Johannes Formeno Antverpi-
am postea profectus accepit. À vobis nihil accepit. Tuus enim Petrus van
Herck procuratori Ioannis, Nicolao Castner nihil numerauerat, causificationis.
Sarcinas prius vendendas, aut remittendas esse. Quum tamen sit scriptum in
tuis ad me Litteris. Remitte utrumq; puerum simulatq; huc sese incolu-
mes appulerint: numerabitur illi argentum. Illud attende, quam sit illi-
berale. Non quaeritis, redierintne pueri onerati Litterulis, pietate, bonis
moribus: quae sane res magnis molestijs redimuntur: illud modo grauiter
querimini omnibus suis sarcinulis onustos non redysse. Quam haec sit iusta